

RAS

RAS för Newfoundlandshund

RAS står för Rasspecifika Avels Strategier och är en handlingsplan för hur aveln ska bedrivas inom en viss ras.

Vill Ni veta mer specifikt hur RAS utformas och vad det baseras på titta in på Svenska Kennel Klubbens hemsida under Verksamhet/RAS (www.skk.se)

Copyright © 2000 Svenska Newfoundlandshundklubben

AVELSPOLICY FÖR SVENSKA NEWFOUNDLANDSHUNDKLUBBEN SNK

SNK har rasansvaret för Newfoundlandshunden och dess utveckling. SNK:s övergripande mål är att väcka intresse för och främja avel med rastypiska, fysiskt och psykiskt friska och sunda individer.

Eftersom rasens utveckling grundar sig nästan uteslutande på enskilda uppfödarens avelsurval är det viktigt att SNK utformar en gemensam, övergripande, långsiktig, målinriktad och hållbar policy. Med hållbarhet menas att den ej leder till brister avseende mentalitet, hälsa och funktion eller tömmer rasen på den genetiska variationen.

Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen, SKK:s grundregler och konsumentköplagen samt det rasspecifika hälsoprogrammet och den avelspolicy som utarbetats av SNK utifrån rasstandarderna.

För en fortsatt positiv utveckling av rasen har SNK utarbetat följande riktlinjer som stöd för avelsarbetet

- Verka för en ökad genetisk variation och en minskad inavelsgrad.

- Bibehålla den rastypiska mentaliteten.

- Verka för en god hälsa som möjliggör ett så långt och kvalitativt liv som möjligt utan hälsostörningar.

- Bibehålla funktionell exteriör samt viktiga rasdetaljer.

- Värna om god fertilitet med stora kullar, lätta parningar och valpningar.

AVELSSTRATEGI FÖR NEWFOUNDLANDSHUND

Ökad genetisk variation

Det är mycket viktigt att öka den genetiska variationen. Inavelsgraden för rasen bör ej ligga över 2,5 %. För perioden 1994–2003 ligger det totala medelvärdet på 4,16 %. Det föds c:a trehundra valpar per år och

av dessa går c:a 10% i avel.

Eftersom inavel medför dubbling av gener, s.k. homozygot innebär det att variationen i rasen minskar och genpolen blir svagare. Detta medför in sin tur att även de dåliga generna dubblas, med en ökning av defekter som följd, ju närmare släktskap desto större risk för defekter. Dock endast om avelsdjuren är bärare av anlag för defekter. Även goda anlag dubblas.

Det är glädjande att kunna konstatera att rasen under de senaste tre åren presenterar siffror långt under genom-snittet för den senaste tioårsperioden (2001 - 2003 har vi 3,19% 3,51% 3,32 %). Inte sedan -91 och -92 har vi haft så låga siffror, men då var inavelsgraden endast 3,02% två år i rad.

Att fortsätta arbeta för en genetisk variation är nödvändigt för att rasen skall kunna lämnas över så frisk som möjligt till nästa generation uppfödare.

Avelsdjurens användning

Överanvändning av enskilda individer utgör en av de största farorna i hundaveln. Det är oerhört viktigt att uppfödarna blir medvetna om detta, därför skall nödvändig information om avelsdjuren och antal avkommor nå ut till uppfödarna. Uppfödarna bör också uppmuntras att söka icke nära besläktade avelsdjur i andra länder.

Strategi

Att endast i undantagsfall upprepa samma kombination av föräldradjur.

Närmare släktskapsparning än kusinparning eller motsvarande (inavelsgrad 6.25 %) bör ej göras annat än i undantagsfall. Avelskommittén hjälper till med beräkning om så önskas.

För hanhund gäller att efter 10, i SKK registrerade, kullar skall en sammanställning och redovisning göras avseende AD, HD, antal kullar, kullstorlek, färger, utställningsmeriter, vattenprovsmeriter samt ev. andra off. uppgifter. Denna sammanställning uppdateras och publiceras årligen Newfoundlandshunden.

För tik gäller att efter 3 i SKK registrerade kullar skall en sammanställning och redovisning göras avseende AD, HD, antal kullar, kullstorlek, färger, utställningsmeriter, vattenprovsmeriter samt ev. andra off. uppgifter. Denna sammanställning uppdateras och publiceras årligen i Newfoundlandshunden.

Tik skall ej paras förrän hon har fyllt två år.

Tik skall endast i undantagsfall paras efter sju års ålder, och då i enlighet med SKK:s regelverk.

Tik bör ej paras om efter två kejsarsnitt

Styrelsen skall införskaffa nödvändig information om rasen och tänkbara avelshundar i våra grannländer.

Styrelsen skall delge uppfödarkåren och hanhundsägare nödvändig statistik genom publicering i Newfoundlandshunden.

Målsättning

Att inom 10 år ha minskat inavelsgraden med 0,5% beräknat på fem generationer.

Höftledsdysplasi (HD)

Newfoundlandshundarna har under de år det varit möjligt att höftledsröntga visat sig vara behäftad med HD. Andelen drabbade individer i rasen har under årens lopp varierat. Under 70-talet då arbetet med att röntga hundarna och kartlägga problemet inleddes presenterades höga siffror med defekta hundar. Delvis berodde detta på att företrädesvis hundar med symtom röntgades, men även många uppfödare inledde arbetet med att HD-röntga sina avelsdjur och defekta hundar började tas ur avel i takt med att uppfödarna blev medvetna om problemet.

1986 registrerades 948 hundar. Av dessa blev 395st HD-röntgades (inkl prel. röntgen.), 227st - var UA, 75st - grad 1, 74st-grad 2, 19st-grad 3, vilket betyder att 57,5% var HD-fria.

2001 registrerades 311 hundar. Av dessa har 108 röntgats, och resultatet har fördelats på 38st med grad A, 23st med grad B, 19st med grad C, 16st med grad D och 12st med grad E. Totalt var således 56,5% HD-fria.

Totalt för perioden fram till 1999 var 57,3% av de 7563 röntgade hundarna HD-fria. För perioden 2000 till och med april 2004 var 54,8% av de 580 hundar som röntgats HD-fria.

Det faktum att registreringssiffrorna för rasen minskar betydligt och därmed antalet röntgade individer gör naturligtvis statistiken något haltande, men ett bekymmer verkar trots allt vara att grad E har ökat i procent.

Samtidigt skall hänsyn tas till ökade krav på identitet, obligatorisk avläsning, höjda åldersgränser, ändrade avläsningssystem, nya rutiner för såväl sövning som själva röntgenutförandet vid jämförelser av resultaten över årtionden.

Målsättning

Målsättningen för de kommande fem åren är att:

Öka andelen röntgade individer till minst 50% för att få en säkrare bedömning av HD-statistiken.

Andelen HD-belastade hundar i procent bör ej öka.

Andelen hundar med grad E bör minska.

Strategi

Avelshunden skall vara HD-röntgad

Uppfödare bör uppmuntra sina valpköpare att HD-röntga sina hundar.

I avel endast använda hundar med grad A, B eller endast i undantagsfall grad C.

I de fall hund med grad C brukas i avel, skall det endast ske i kombination med hund med grad A el. B.

Klubbstyrelsen skall ge information till uppfödare och vid behov påtala att de bör uppmuntra sina valpköpare att HD-röntga. Klubbstyrelsen skall även till ägare av avelshund ge nödvändig information så att dessa har möjlighet att ta sitt ansvar för rasen.

Armbågsledsartros AD

Av hundar födda 1986 AD-röntgades 48st, varav 34st var UA, 12st hade lindrig artros och 2st hade måttlig artros. Resultatet visar att 70,8 % var UA.

Av hundar födda 2001 röntgades 104, och av dessa var 70st UA, 26st hade lindrig artros, 7st hade måttlig artros och 1 hade kraftig artros,. Det betyder att 67,3 % var UA.

Totalt har i rasen 2349 hundar AD-röntgats fram till april 2004 och av dessa är 68,6 % UA, och 54st dvs. 2,3% har kraftig artros.

Målsättning

Målsättningen är att andelen hundar med AD ej skall öka samt att hålla nere antalet hundar med kraftig artros.

Strategi

Avelshunden skall vara AD-röntgad innan parning

Uppfödare bör uppmuntra sina valpköpare att AD-röntga sina hundar.

I avel endast använda hundar med diagnos UA eller endast i undantagsfall lindrig eller måttlig artros.

I de fall hund med lindrig eller måttlig artros brukas i avel, skall det endast ske i kombination med hund med diagnos UA.

Klubbstyrelsen skall ge information till uppfödare och vid behov påtala att de bör uppmuntra sina valpköpare att AD-röntga. Klubbstyrelsen skall även till ägare av avelshund ge nödvändig information så att dessa har möjlighet att ta sitt ansvar för rasen.

Hudproblem

Enligt den enkätundersökning som gjorts inför arbetet med avelsstrategin framkom att olika typer av hudproblem förekommer inom rasen, och verkar vara det som upplevdes som mest bekymmersamt av ägarna. Problemen var av skiftande karaktär och grad, men gemensamt för dem är tyvärr att de ofta betyder ett långt lidande för såväl hund som ägare. Tätt kopplat till hudproblem var också öronproblem.

Målsättning

Att minska antalet hundar som drabbas av hudproblem och framför allt minska omfattningen av problemen.

Strategi

Styrelsen och uppfödarna skall gemensamt sprida kunskap om god pälsvård och vikten av rena, torra pälsar.

Uppfödarna skall informera valpköpare om vikten av att försöka vara restriktiv med antibiotika i ett tidigt skede. Istället kanske uppfödarens erfarenhet och goda råd kan vara till hjälp för valpköparen.

Styrelsen skall verka för att problemet uppmärksammas och diskuteras inom klubben under den kommande femårsperioden.

Uppfödarna bör vara restriktiva i användandet av avelsdjur som återkommande lider av hudproblem.

Exteriör

HELHETSINTRYCK Newfoundlandshunden skall vara massiv med kraftfull kropp, väl musklad med väl koordinerade rörelser. Kroppen skall vara kompakt. Uttrycket förmedlar mildhet och godmodighet.. Rasen skall visa värdighet, glädje och kreativitet och är känd för sin gedigna vänlighet och fridsamhet.

HUVUDHuvudet skall ha samma helhet och struktur hos båda könen men vara mindre massivt hos tiken. Skallen skall vara bred med aningen välvd hjässa och stopet skall vara tydligt men aldrig brant. Nospartiet skall vara avgjort kvadratisk, djupt och måttligt kort.

Läpparna skall vara tydliga men inte överdrivet markerade i mungiporna. Kinderna skall vara mjukt framträdande och ögonen förhållandevis små och djupt liggande. Även öronen är förhållandevis små och ansatta långt bak på huvudet.

HALS & KROPPHalsen skall vara kraftig, muskulös och väl ansatt i skulderpartiet. Den skall vara tillräckligt lång för att medge att huvudet hålls värdigt. Kroppen skall sedd från sidan vara djup och kraftfull och benstommen skall genomgående vara massiv.

EXTREMITETERFrambenen skall vara raka och parallella. Tassarna skall vara väl rundade, hårda och med fasta, kompakta tår.

Bakställets konstruktion är av största betydelse då hunden skall kunna dra tung last, simma och röra sej effektivt och täcka mycket mark. Låren skall vara breda och muskulösa, knälederna väl vinklade och underbenen kraftiga och tämligen långa. Mellanfoten (hasen) skall vara tämligen kort, väl vinklad mot underbenen, brett och parallellt ställda och baktassarna skall vara fasta och hårda.

RÖRELSERTypiska rörelser för rasen medger god räckvidd i framstället och stark drivkraft i bakstället, vilket ger intryck av kraft utan ansträngning. Svag rullning i ryggen liksom lätt inåtvridna framtassar i rörelse är typiskt. När hastigheten ökar förs benen in mot kroppens mittlinje, s.k. singeltracking.

Rygglinjen skall förbli plan när hunden rör sig.

PÄLS OCH FÄRGPälsen skall vara vattenavstötande och s.k. dubbelpäls för att vara funktionell.

Färgen skall vara svart, vit/svart eller brun.

STORLEKHanhunden skall vara 71 cm i mankhöjden och väga 68 kg i genomsnitt.

Tiken skall vara 66 cm i mankhöjden och väga 54 kg i genomsnitt.

Stora hundar är önskvärt, men skall inte favoriseras på bekostnad av symmetri, allmän sundhet, stark konstruktion och korrekta rörelser.

MålsättningAtt bevara Newfoundlandshunden som den beskrivs enl. rasstandarden och värna om rasens särdrag och detaljer, såsom anatomin och funktionen som beskrivs på ett mycket tillfredsställande sätt i standarden liksom huvudet och dess detaljer samt uttrycket.

Att värna om en sund anatomi och god konstruktion, som är den grundläggande förutsättningen för ett långt och friskt liv för en så stor och tung ras.

Att i alla avseenden sträva efter att höja kvalitén hos rasen trots en sjunkande kvantitet.

Strategi

Styrelsen skall verka för att anordna rasutbildningar eller cirklar där temat är rasstandarderna.

Styrelsen skall verka för att hålla domarkonferens.

Styrelsen skall upprätta ett register bestående av tänkbara avelshundar inom Europa, som är bärare av anlag för vit/svart och brun färg.

Styrelsen skall under de kommande fem åren inventera rasen beträffande mankhöjd och vikt hos båda könen, för att kunna se hur nära/långt ifrån standarden genomsnittet hos våra hundar ligger.

Styrelsen skall anordna uppfödarkonferenser där fortlöpande information om rasens hälsostatus skall presenteras.

Mentalitet

I dag har vi ingen dokumenterad statistik på Newfoundlandshundens mentala status, men vi vet att det är för sitt godmodiga, lugna, trygga och vänliga temperament som rasen är mest känd. Andra raser genomför s.k. MH (mentaltest) på sina hundar och de har då möjlighet att dokumentera provresultaten och göra s.k. spindeldiagram, dvs. ange i genomsnitt hur hunden reagerar i olika situationer.

Målsättning

Att värna om det rastypiska temperamentet och de rasspecifika instinkterna att arbeta och livrädda i vatten samt dess egenskaper som en stark draghund och sist men inte minst dess stora värde som sällskapshund.

Att inom fem år göra en plan för hur tester på Newfoundlandshunden skulle kunna genomföras.

Strategi

Styrelsen skall verka för att samla uppfödarna kring arbetet att göra en rasspecifik tolkningsnyckel till det s.k. spindeldiagrammet anpassad för just newfoundlandshundarna., som utgår från rasens mentalitet (enl. standard) som är och skall förbli dess adelsmärke.